

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam 171 szám.

Főszerkesztő:
DR. DIÓSZEGHY JÁNOS.

Debrecen, 1938. július 31. Vasárnap

Súlyos szerencsétlenséget okozott a megvadult ló

Rendkívül súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt ma délelőtt Debrecen határában a Bellelő 445 szám alatti tanyán.

Ujj Mihály 49 éves Bellelő 445 szám alatti gazdálkodó reggel 7 óra felé az egyik szekérbe lovat akart befogni, hogy bejőjön Debrecenbe. A ló, amely jámbor természetű volt, a tanya udvarán megijedt egy ott levő ládától, eleinte vadul táncolni kezdett, majd

amikor a gazda meg akarta fékezni, a megijedt állat megugrott, és Ujj Mihályt odaszorította a szekérhez. A szerencsétlen gazda az erős nyomás következtében elvesztette eszméletét.

A legközelebbi telefonállomásról értesítették a debreceni mentőket, akik kirobogtak a tanyára, eszméletre térítették a szerencsétlenül járt gazdálkodót s tekintve, hogy az rendkívül heves fájdal-

makról panaszkodott, behozták Debrecenbe s kivitték a sebészeti klinikára.

A klinikán megvizsgálták s megállapították, hogy bal oldalán két oldalbordaesonttörést és súlyos zúzódásokat szenvedett. Ujj Mihályt a klinikán ápolás alá vették állapotja súlyos, de nem életveszélyes, a szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

sára a felizgatott buddhista tömegek megtámadták a város üzleti negyedét és egész utcasorokat felgyújtottak.

A beomlott üzletházak romjai alól pénteken a koradélelőtti órákig 40 halottat és száz súlyos sebesültet húztak elő. A halálos áldozatok között öt asszony és egy csecsemő is van. Az angol gyarmati hatóságok még a zavargások kitörése előtt rendkívüli riadókészültségbe helyezték a karhatalmat.

Intézkedés történt, hogy a pénteki nap folyamán további csapatmegerősítések érkezzenek Burmába, Aurmánák jelenleg 4500 főnyi angol gyarmati katonasága van. A katonák parancsot kaptak, hogy a legisebb ellenállás esetén lőfegyverüket használják.

Győzelmet jelent Burgos és Barcelona

A nemzeti csapatok főhadiszállásának péntek reggeli jelentése szerint az estremadurái támadás sikeresen folyik tovább. A nemzetiek csütörtökön elfoglalták Aldehuelát, valamint a Gomez hegyében az 51, 52 és 57 számú magaslatokat és több más fontos állást Puertollanotól délre.

A nemzeti kormány csütörtök esti rádiójelentése szerint szerda éjszaka az ellenség ismét átkelést kísérelt meg az Ebrón. Csapataink visszaverték az ellenséget, amely 500 halottat hagyott a csatatéren. Csütörtökön csapataink folytatták a könyök, még megszállt részének megtisztítását. — Kétszáz foglyot ejtettünk és négy ellenséges harcikosit felgyújtottunk.

A keleti arcvonalon — mondja a köztársaságiak csütörtök esti hadijelentése — a köztársasági csapatok támadása tovább folyt. A támadás hat kilométerre haladt előre és elérkezett a Bota Cherta uthoz.

Az ellenség más frontszakaszokról kapott erősítésekkel Gandesa irányában több támadást hajtott végre, a köztársaságiak azonban visszaverték a falu legelső házcsoportjáig való visszavonulásra kényszerítették. Más köztársasági csapatok áthaladtak a Masaluga — Gandesa utvonalon. A levantei arcvonalon a köztársaságiak elfoglalták az El Cerrito és El Pelao községek közelében lévő ellenséges állásokat és Salada felé, valamint a Barranco-Reisinarío utvonalon haladnak előre.

Az ellenség Tarragonát a levegőből bombázta, az áldozatok száma ismeretlen.

A bombák 58 házat rombadöntöttek. Éjjel 22 óra 30 perckor egy repülőgép Amettia lakosságára

tüzélést zúdított. Két gyermek és egy asszony életét veszítette.

Csütörtökön a nemzetiek két hadihajója bombázta Saguntot.

Barcelonai jelentés szerint a valenciai kikötő ellen intézett légitámadás alkalmával a Kellwyn

angol gőzös fedélzetén a benem-avatkozási bizottság dán tisztviselőjén és egy kínai szakácson kívül a bombák megölték három angol tengerészt, négyet pedig megsebesítettek. A bombák megromgálták a Clonlara angol gőzöst is.

Szevenállal megmérgezte magát és meghalt egy asszony

Bánki Ferencné 40 éves Szotyori uca 26 szám alatti lakos csütörtökön délelőtt nagyobb mennyiségű szívenált vett be öngyilkossági szándékból. Öngyilkossági kísérletét hamarosan észrevették, értesítették a mentőket, akik első segélyben részesítették, majd kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol gyomormosást alkalmaztak nála. Bánki Ferencné azonban nem lett jobban, eszméletét sem nyerte vissza.

Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentse az öngyilkosnőt

az életnek, azooban minden kísérletük eredménytelen maradt, Bánki Ferencné háromnapos eszméletlenség után anélkül, hogy ki lehetett volna hallgatni tegnap éjjel meghalt.

Hogy miért követte el az öngyilkosságot nem sikerült megállapítani, mert bucsulevelet nem hagyott hátra s kihallgatni nem lehetett. A rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást, hogy megállapítsák miért vált meg az életlőt.

Vallási háború tört ki Burmában

A keletindiai Burma tartomány fővárosából, Rangonból súlyos zavargásokat jelentenek. Már az első jelentések is negyven halotról és több, mint száz sebesültől számolnak be, hozzáteszik azonban a jelentések, hogy az áldozatok számának jelentős emelkedésével kell számolni.

A véres eseményeket egy álli-

tólagos Buddha ellenes könyv váltotta ki, amely most jelent meg s óriási felháborodást váltott ki a buddhisták körében. Pénteken reggel ez a felháborodás véres zavargásokban robbant ki. Annak ellenére, hogy az angol gyarmati hatóságok már napok óta szigorú rendszabályokat fogantositottak az esetleges zavargások elfojtá-

A gazdasági bizottsági ülés

Debrecen sz. kir. város törvénhat bizottságának gazdasági bizottsága folyó évi augusztus elsején fél 12 érákor a városháza tanácstermében ülést tart.

Tekintettel a tárgysorozatban felvett ügyek fontosságára, a tagok minél nagyobb számban való megjelenése kívánatos.

Uj hadihajókat szerez be az U. S. A.

Az Egyesült Államok 55,000,000 pengőt előirányoztak a következő háromféle „szunyog hadihajó” beszerzésére: a) ötven méter hosszú acélból épült buvárnaszád. vadász csónakok; b) harminchéarméter hosszú fából készült buvárnaszád vadászesónakok; c) huszonegy méter hosszú acélból készült motoros torpedónaszádok.

Mindhárom naszádfajtát csak torpedóvető csövekkel szerelik fel: főelönyük óriási gyorsaságuk és apró térfogatuk, amely nagyon csekély célzási felületet nyújt.

Városi kisgyűlés

Debrecen sz. kir. város törvényhatósága folyó évi augusztus hó 3-ikán délelőtt 10 órai kezdettel kisgyűlést tart a városháza kistanácstermében, Lossonezy István elnöklete alatt. A kisgyűlés a folyó ügyeket fogja tárgyalni.



Szaniszló Agostnak, az utolsó lengyel királynak holttestét Leningrádból hazahozták Varsóba és a Wolczyn-templomban helyezték el.

Klosszeivanov bolgár miniszterelnök vasárnap Szalonikiben találkozik Metaxa görög miniszterelnökkel, akivel hír szerint görög-bolgár egyezményről folytat megbeszélést.

Naponta ezek üdülnek a városi strandfürdő kellemes vizében.

Ickes amerikai belügyi államtitkár, a héliumengedélyezés ellen irányuló hadjárat vezetője kijelentette, hogy a német kormányozható léghajó számára héliumot csak azzal a feltétellel fognak engedélyezni, ha azt nem használják fel katonai célokra.

Jacquinot francia jezsuita atya aki néhány nap óta nyomtalanul eltűnt, a legújabb tokiói hír szerint Kobe melletti Tarumi fensíkon tartózkodik és a jó egészségnek örvend. A hittérítő a Felix Roussel gőzös fedélzetén pénteken este indult el Sangháj felé.

Beck lengyel külügyminiszter valószínűleg augusztus elején indul Oslóba, ahol három napot szándékozik eltölteni.

Ellopták a bicikliről a dinamót tegnap este a DTE-ből. A nyomravezető jutalomban részesül. Cim a kiadóban.

Newyorkból jelentik: Azt a repülőgépet, amelynek fedélzetén Hebrun, Ontatio elnöke utazott, épségben megtalálták Caracas környékén, a kanadai Yukon területen. A gép a sűrű köd miatt ott kényszerleszállást végzett.

Kassáról jelentik, hogy a leégett füleki zománogyár kétezer munkását elbocsájtották s felmondtak a gyár háromszáz tisztviselőjének is. Szilassi dr szenátor irásban folyamodott a belügyminiszterhez a létalapvesztett munkások és tisztviselők érdekében és egyben bejelentette, hogy a szenátusban is javaslatot terjesztett be a kétezer munkáscsalád megélhetése érdekében.

VIGSZINHAZ MOZGO
Cecil B. De Mille hatalmas világfilmje.

Kereszt jegyében
(Ave Caesar)

Charles Laughton, Claudette Colbert, Frederich March a főszerepekben.
A legújabb magyar hiraó!
Előadások: 5, 7, 9 órakor.
Vasárnap: 3, 5, 7, 9 óra.

Hullámfürdő Hajdusoboszlón

Csupán néhány esztendeje annak, hogy felfakadt a csodaforrás Hajdusoboszlón s a fürdő máris világhírűvé vált. Veress Béla, a hajdusoboszlói közművek mérnök-igazgatója kiváló szaktudással egy olyan fürdőtelepet létesített, amirehhez hasonló nincs több az ország területén. Veress Béla mérnök-igazgató nagyvonalu elgondolásai alapján a múlt héten már a hullámfürdőt is üzembe helyezték, amely rendkívüli szórakozást nyújt a fürdőző közönségnek s bizonyos hogy óriási mértékben fogja emelni a fürdő forgalmát.

A hullámfürdővel kapcsolatosan Veress Béla mérnök-igazgató a következőkben nyilatkozott az „Alföld” munkatársa előtt:

— Pár évvel ezelőtt elhunyt európai hírű balneológusunk, dr. Dalmany Zoltán, midőn a hajdusoboszlói hőforrások jelentőségével foglalkozott és szakértői véleményét megadta, azt a kijelentést tette, hogy a hajdusoboszlói hőforrások vize nem egyéb, mint az „őskori tengerek felidézett szelleme.”

Nos, mi ezt a szellemet becsültük meg, amidőn visszavarázsolni igyekeztünk — legalább egy kis darabon — az őskori tenger hullámaival s megépítettük a vidék első s az ország legnagyobb hullámfürdőjét.

A hullámfürdőt székelyhadasi Sebestyén Lajos építész, debreceni vállalkozó építette, a hullámvérő készülék pedig Krassner féle magyar szabadalom szerint készült. A Krassner féle rendszer, szinte forradalmasította a hullámfürdők elkészítési módját s azt úgy oldotta meg, hogy annak egyszerű kivitele technikai szempontból a legkifogástalanabb és emellett minden más rendszernél jóval olcsóbb.

A hullámfürdő megépítésénél az a gondolat vezetett bennünket, — amit kezdettől fogva mindig is vallottunk — hogy Hajdusoboszló fürdője irányításánál parallel kell haladni a gyógyfürdővé való fejlesztésnek az üzleti lehetőségek kimélyítésével. Ez nem zárja ki egymást, sőt támogatja és elősegíti, amit az elért eredmények az egész vonalon bizonyítanak.

A hullámfürdő medencéje 50 méter hosszú, s 25 méter széles. Legmélyebb része 250. m. Ugyan kiakéztva, hogy kétharmad részében, tehát 33. 34 méter hosszúságban uszómedencének uszóversenyek céljára is használható, félhosszaságban pedig szabályszerű vízipóló pálya. Így a medencével többszörös célt sikerült elérnünk.

A hullámvérő szerkezet igen szép hullámokat gerjeszt, amelyek nagysága hullámvölgy és hullámcúcs között a másfél métert is eléri. A hullámok az egész medence hosszában erőteljesek maradnak s visszaverődve a vízjátékot még inkább fokozzák.

A közönség nagy örömmel fogadta a hullámfürdőt. Kétségbe nem vonható tény, hogy a fürdővendégek részéről, kivétel nélkül oly nagy érdeklődés nyilvánul meg állandóan iránta, mely — az előjelekből ítélve — csak fokozódni fog. Meg vagyok arról győződve, hogy a környékből is nagy érdeklődésre számíthatunk ezzel az újdonsággal szemben, távolabbi vidékekről pedig még szívesebben keresik fel majd Hajdusoboszlót, mert a hullámfürdővel sikerült egy újabb szórakozási lehetőséget nyújtani. A gyógyulást keresőkre is szórakoztató a hullámfürdő látványa, mert hiszen a gyógyulást keresők is szórakozni vágnak.

Hétfőn délelőtt lesz a Nyári Egyetem megnyitása

A debreceni egyetem szünidei tanfolyamát, a Nyári Egyetemet az idén tizenkettedszer rendezték meg. Az idei tanfolyamra a külföldi és magyar hallgatók hatalmas csoportokban jelentkeztek.

A megnyitó ünnepély augusztus 1-én hétfőn délelőtt fél 10 órakor lesz a Központi Egyem diszudvárában, este 8 órakor pedig megrendezik ismerkedő estjüket az Arany Bikában.

A megnyitó ünnepély műsora a következő: Himnusz. Enekli az Egyetemi Gépház „Tisza István” Dalköre. Dr. Csikesz Sándor Rec-

tor Magnificus megnyitja az ünnepélyt. Gróf Teleki Pál vallás és közoktatásügyi miniszter megnyitja a 12. tanfolyamot és előadást tart a világgazdaság földrajzi adottságairól.

Dr. Millecker Rezső a Nyári Egyetem igazgatója üdvözlő szavakat mond.

Zöld József Debrecen város h. polgármestere üdvözlő a hallgatókat. A halgatóság képviselői üdvözik a Nyári Egyetemet.

Szózat. Enekli az Egyemi Gépház „Tisza István” Dalköre.

Cigányzenét hallgatott kiskorcsmában az egyiptomi anyakirálynő

Beszámoltunk már Nazliech egyiptomi anyakirályné Budapestre érkezéséről. Faruk király édesanyja csütörtökön a Dunapalotában szállt meg. Első estjét egy budai kiskorcsmában töltötte, kedélyes tár-

ságban cigányzenét hallgatott. Pénteken reggel négy lányával, nagyszámu kíséretével kiköltözött a Margitszigetre.

A felséges asszony lakosztályának ablakából gyönyörködik a

sziget szépségeiben, két kisebbik lánya pedig gyermekes örömmel futkos a sziget romjai között és próbálja magát megértetni a játszótéren ugrádozó pesti gyerekekkel. Az előkelő vendégek, akik innen Karlsbadba készülnek, még nem határoztak afelől, hogy mennyi időt töltenek a magyar fővárosban.

Főzésre, fürdéshez használjon gázt. Új bevezetéseknel 40 pengőt visszatérítünk
Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata

Hirdetmény

Csőplégép tulajdonosok figyelmébe

Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy — az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően — a cséplési eredményeket az 1929: XIX. t.c. értelmében a folyó évben is be kell jelenteni.

Felhivom ezért a cséplőgép tulajdonosokat (bérletket), hogy a cséplési munkálatok megkezdése előtt az ezen bejelentés céljára szolgáló statisztikai bejelentő lapokat az elsőfoku közigazgatási hatóság fsz. 46 sz hivatali helyiségében igényeljék és azokat minden heti cséplésről külön-külön a következő hét első napján ugyanoda szolgáltatassák vissza.

A statisztikai lapok kiállítására a legnagyobb gondot kell fordítani, mert aki az adatok bevallását elmulasztja, vagy tudva hamis bevallást ad, az 1929 XIX t' c. 17 §-a alapján az 1928 X. t. c. rendelkezései szerint büntetendő.

A bevallás módjára nézve a fenti hivatali helyiségben részletes felvilágosítás nyerhető Debrecen, 1938 július 21.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága

OLVASSA ÉS TERJESSZE AZ „Alföld”-et



Vasárnap: Egy csempészhajó üldözése

Nicsevo

Egy tengeralattjáró elsüllyedése és élet-halál harca a menekülésért.

Harry Baur, Ivan Mosjoukine a főszereplők.

Magyar Világhiradó.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Anglia mindenképpen meg tudja védeni Gibraltárt

Londonból jelentik: Az alsóházban Henderson képviselő figyelmeztette a hadügyminisztert a Gibraltár mellett és az északafrikai parton felállított ágyúkra. Algeciras körül számos nehéz mozsár és több mint husz ágyú áll. Ceutánál negyvenöt ágyút szereltek fel. Hore Belisha hadügyminiszter válaszában elismerte, hogy Gibraltár mindkét oldalán ütegek állnak és a

Gibraltári oldalon lévő, ha elég erősek, magát Gibraltárt is löhethetik, de ez ellen — mondotta — hatásos ellenintézkedéseket lehet tenni. A veszedelmet nem szabad alábecsülni, de a hadvezetőség megtette az összes lehető óvintézkedéseket. Biztosítja a Házat, hogy a vezérkart nem aggasztja tulságosan a helyzet.

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hírű. — Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, ivó és belelegző kúrák. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78-os sós—jódos—brómos—hidrocarbonátos hévizei táplálják. 3 000 liter forróvíz percenként. Magyar és német nyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Megüresedett O. F. B. ingatlanok

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy az Országos Föld birtokrendező Biróság által megváltás alá vont ingatlanok közül az alant felsorolt parcellák megüresedtek:

1. Bleyer Mór Bellegel 13 sz. alatt fekvő ingatlanból megváltott 14.485—8 hrsz. 1 kat. hold területű Szakács Jánosné részére juttatott,
2. Friedländer Márton Ebes 8 sz. a. fekvő gazdaságából megváltott 28 090—7 hrsz. 1 kat. hold 200 négyszögöl területű özv. Szekeres Istvánné részére juttatott,
3. Richter Gedeon Ebes 15—26 sz. a. ingatlanából megváltott 28 230—7 8 hrsz. 1 kat. hold 428 négyszögöl területű, eredetileg Koroknai Károlyné részére juttatott,
4. Ugyanebből az ingatlanból megváltott 28 240—12 13 hrsz. 1 kat. hold 243 négyszögöl területű, Balla Mihályné részére juttatott,
5. Ugyanebből az ingatlanból megváltott 28 200—7 hrsz. 1 kat. hold 200 négyszögöl területű, Bernáth Lajos részére juttatott,
6. A város szikizyakeri ingatlanából megváltott 20 910—2 hrsz. 2 hold 931 négyszögöl területű

Antal József részére juttatott, 7. A város ohati ingatlanából megváltott 35 645—57 hrsz. 1 kat. hold 100 négyszögöl területű, Varga Ferenc részére juttatott és 8. Ugyanebből az ingatlanból megváltott 36.805—1 hrsz. 1 kat. hold, 100 négyszögöl területű Arany János egyeki lakos részére juttatott mezőgazdasági művelés céljára szolgáló ingatlan,

A felsorolt ingatlanokra igényei ket a városi elsőfoku közigazgatási hatóság földszint 40 sz. hivatalos helyiségében naponként a hivatalos órák alatt augusztus hó 15-ig terjedő időben mindazok bejelenthetik, akik az 1920 XXXVI tc. 2. § a szerint földhöz juttatók ha velük szemben u, e, tc. 3. § ában felsorolt kizáró okok egyike sem forog fenn.

Az igénylők ezeken a feltételeken kívül köteles jelentkezésük al kalmával hitelt érdemlően igazolni hogy terhükön 2 évnél régebben esedékessé vált köztársasági nyilvántartva nincsen, és hogy az általuk igényelt ingatlan megállapított vételárának 20 százalékát a részükre való juttatás esetén egy összegben és készpénzben ki tudják fizetni. —

Vasárnap

- 10 Közvetítés a budavári Koronázó Főtemplomból.
- 11.15 Görögkatolikus istentisztelet közvetítése.
- 12.20 Időjárásjelentés.
- 12.30 A Mária Terézia 1 honvédegyalozred zenekara,
- 1 Petőfi versek.
- 2 Hanglemezek.
- 3 Időszerű gazdasági tanácsadó.
- 3.45 Farkas Sándor és cigányzenekara.
- 4.30 A falu nagy színésze,
- 5 A rádió szalonzenekara.
- 5.50 A rádió tárgysorsjáték ismertetése.
- 6.20 Amerikai tréfák.
- 6.50 Heinemann Ede jazz-zenekara játszik.
- 4.30 A költő és halála.
- 8.15 Részletek Planquette operettjéből.
- 0.30 Sporteredmények.

9.55 Kiss Lajos és cigányzenekara játszik.
11.10 Táncelemek.

Hétfő

- 10.20 Érdekes ujsághírek.
- 10.45 A hangyák irtása.
- 12 Déli harangszó.
- 12.05 Konezné Keömley Blanka énekel.
- 1.30 Illiczky László szalonzenekara,
- 4.15 A rádió diákkférlőrája,
- 5 A Károlyi huszárok Mária Terézia háborúiban.
- 5.50 Rendőrzenekar.
- 6.45 Világkörüli utak.
- 7.15 Szlovák hírek.
- 7.20 Oláh Kálmán és cigányzenekara.
- 8.20 Zengő nyár.
- 8.55 Keringők.
- 10 Operettrészletek,
- 11.10 Székely Dezső jazz zenekara.



Születések: Drén Zsigmond fm. fia Zsigmond, Molnár Sándor fm. fia Sándor. Kovács József kertész leány Eszter, Tunyogi Gábor máv. pályamunkás fia János. Oláh Gábor fm. leány Sára, Bozsányi György leány Anna, Csernák József gazd. leány Klára, Kovács József dohánykertész leány Márta.

Eljegyzések: Guthmann Sándor építőmérnök-Katz Ilona.

Halálozások: Révész Andrásné ref. 57 éves, Eötvös u. 34. Lindenfeld Ignác izr. 72 éves Szepeségi u. 27, Eisenstein Éva r. kat. 19 napos Kar u. 23, Harsányi Éva Létai u. 1, Vadász Flórián fm. 70 éves Tiszabör.



A Kamara színház műsora:

Szombaton este fél 9 órakor „Édes ellenség”. Emelt helyárak, de ketten egy jeggyel.
Vasárnap délután 4 órakor: „Méltóságos asszony”. Mérsékelt helyárak.
Vasárnap este fél 9 órakor: „Gyógyszerész ur”, Ketten egy jeggyel.

Hirdetmény

Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1938 évi III. évnegyedére esedé-

kes együttesen kezelt közadó tartozását 1938 évi augusztus hó 16 napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a város adópénztáránál vagy a 31713 postatakarékpénztári befizetési lap után eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

Kiadó városi lakások

A Rakovszki u. 42. sz. házban II. em. 5. számú két szobás lakás azonnalra kiadó. Megtekinthető naponta d. u. 4—6 óráig.

Ertekezni lehet városháza I. em 38 sz. helyiségében a hivatalos órák alatt.

A város tulajdonát képező Simonffy u. 2. sz. bérházban egy háromszobás lakás f. évi november hó 1-től kiadó.

Ertekezni lehet a városháza I. emelet 38 sz. helyiségében a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

Idősebb embereknél, akiknek széklete rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3—4 evőkanál természetes „**Ferenc József**” keserűvíz is meghozza a megfelelő békiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.



A szerkesztésért és kiadásért felelős Dr. DIÓSZEGHY JÁNOS

laptulajdonos
Nyomtatott: Dr. DIÓSZEGHY JÁNOS és Csuka László nyomdavezérlésénél, Debrecen Piac uca 41 szám.
Felelős nyomdavezető Csuka László



Arádió minden nap 6.45-kor reggeli tornát, utána hanglemez-műsört, majd éntrend 10.00, 12.30, 4.45, 9.20 és éjtél után 5 perckor híreket, 12.00, 1.20, 4.45 és 10.00-10.5 közötti időben pontos időjelzést, időjárás- és vízállásjelentést, 10.10 és 2.40-kor élel miszer-, piaci árakat és érfolyam híreket ad.

Szombat

- 4.15 Hárs László meséi,
- 5 A nevét külföld.
- 5.25 Munkásdalgelyetek Dalköre.
- 5.50 Thury Zsuzsa elbeszélései.
- 6.20 Illiczky L. jazz zenekara.
- 7.10 Kerekes György előadása.
- 7.30 Palló Imre magyar nótákat énekel.
- 9.30 Dinom dánom.
- 8.10 Hírek.
- 1.35 A rádió szalonzenekara.
- 91. 10 Táncelemek,

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ
Ma Debrecenben először!
HARRY PIEL
a detektivkirály legújabb izgalmas bűnügyi filmje:
A kétarcu ember
Előadások: 5, 7, 9 órakor
vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Az A P O L L Ó B A N
Ma és holnap! Két attrakció!
1. Vadnai pazar vígjáték:
Kavi 200 fix
2. A rég nem látott Zigoto szenzációs burleszkje:
Zigoto mint főpincér
HIRADÓ!
Előadások 5, 7 és 9 órakor
vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

HIREK

Vasárnapi Istentiszteletek A ref. templomokban:

Nagytemplomban d e 10 ó dr. Lenc G. Sándor, d u 5 ó Kosdy János, Kistemplomban d e 9 ó dr. Soós Béla, 11 ó Szenes László, d u 6 ó Csutoros Sándor, Kossuth uccai templomban d e 10 ó Kalmár Lajos, d u 5 ó dr. Bartha Tibor, Ispotályi templomban d e 10 ó Kolozsváry Kiss László, d u 5 ó Váry László, Árpádtéren d e 10 ó Nagy Sándor, d u 3 ó Nagy Dezső, Homokkertben d e 10 ó Szilágyi László, d u 5 ó Papp Géza, Nyilastelepen d e 10 ó Orosz János, d u 5 ó Orosz János, Csapókerben d e 10 ó Tömörly Lajos, d u 5 ó Tömörly Lajos, Kerekes-telepen d e 10 ó Kulcsár Ferenc, Nyulason d e 10 ó Tamás Ferenc, Tégláskertben d e 10 ó Birinyi János, d u 6 ó Siposs Imre.

Országos vásárok

Vasárnap július 31-én Felsődabas, Kiskunlacháza. Kutas, Szeged, Ujkécske.

Férfi öltöny

és kabát szövetek
OLCSÓN

Petriknél SZENTANNA-U 5

Mindenféle építési anyag, fa, deszka, cement, mész, mozaiklap, fayencelap, „SEMPERNOVA” homlokzati nemes vakolat, sirkövek stb. a legolcsóbban beszerezhetők a **Debreceeni Működőgyár** r. t. Fűrdő ucca 2 sz. telepén. — Telefon 10—93.

— **Megbízható** kiszolgálóként keresek augusztus 15-iki belépésre **Springer József** könyv, papír, fotóképek, szaküzlete. — **Tankönyvek vétele,** újkiadásokra, osztályokra előjegyzés megkezdődött. Telefon: 30—57. **Szigorúan szabott, elismert, olcsó árak.**

Debreceni m. kir. Pénzügyigazgatóság.
22,092—II.—1938.

Felhívás

az egyszeri beruházási hozzájárulás kivetésének céljára szolgáló bevallások beadására.

I. A bevallásadásra kötelezett személyek és a bevallás tartama

A honvédelem és a közgazdaság fejlesztéséről, egyes népjóléti beruházásokról s ezek költségeinek fedezéséről szóló 1938. XX. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 1938. évi 1500. P. M. számú pénzügyminiszeri rendelet 24. és 26. §-ai értelmében az egyszeri beruházási hozzájárulás kivetésének céljára legkésőbb folyó évi július hó 31-ig bevallást köteles adni:

1. A jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó törvényes rendelkezések szerint vagyonadó fizetésére kötelesek azok a természetes és jogi személyek, továbbá vagyonközösségek, akiknek, illetőleg ame-

lyeknek tiszta vagyona az 1938. évi február hó 28. napján az 50.000 P t meghaladta;

2. minden olyan jogi személy, intézmény és vagyonközösség — az államot, törvényhatóságokat és községeket (városokat) valamint az ezek által kezelt alapokat és alapítványokat, a törvény alapján működő nyugdíj- és más társadalombiztosítási intézményeket, az elismert és el nem ismert nyugdíjpénztárakat (nyugdíjalapokat) kivéve —, amely vagyonadó fizetésére nem köteles ugyan, azonban osztatlan tiszta vagyonának értéke az 1938. évi február hó 28. napján az 50.000 P t meghaladta;

3. a társulati adó alá eső vállalatok — saját tőkéjük összegére való tekintet nélkül — még abban az esetben is, ha a társulati adó alól ideiglenesen mentesek, vagy a társulati adó kivetése csőd vagy felszámolás következtében szünetel.

II. A bevallási iv kitöltésének módja.

Az 1. és 2. pont alatt említett személyek által adandó bevallásban mindazoknak a vagyontárgyaknak átlagát és értékét fel kell tüntetni, amelyek az 1938. évi február hó 28. napján a fizetésre kötelezettnek tényleg birtokában is voltak. Kivétel ebből a szempontból csak a hasznélvezettel terhelt ingó vagy ingatlan vanyonra áll fenn, mert az ilyen vagyonról a vagyonadóra vonatkozó törvényes rendelkezésektől eltérően nem a hasznélvező, hanem az állagutajdonos köteles bevallást adni.

A bevallási iv rovatai a beval-kitöltésre nézve megfelelő utmutatással szolgálnak ugyan, mégis azok helyes kikötésénél különösen a következők tartandók szem előtt:

a) a mező- és erdőgazdasági ingatlanokra, az azokkal kapcsolatos jogokra és üzemi tőkére vonatkozólag nem az ingatlanok értékét kell bevallani, hanem elegendő megjelölni azt, hogy az ingatlanok, mely község területén fekszenek, és mennyit tesz ki azoknak kataszteri holdakban számított területe és kataszteri jövedelme, emellett be kell jelenteni hogy az ingatlanok és az üzemi tőke állagában az 1937. évi december hó 31. napja és az 1938. évi február hó 28. napja között történt e változás és az milyen okból következett be.

b) a házbirtokra nézve — szintén az érték bevallásának mellőzésével — elegendő megjelölni azt, hogy a ház, vagy házak mely községben és mely utcában és házszám (vagy mily helyszínrajzi, szám) alatt fekszenek;

c) a község vagy város területén fekvő beépítetlen városi vagy községi telekre és belsőségekre nézve be kell vallani a telek vagy belsőség pontos fekvését, annak nagyságát négyzetöleget szerint és annak négyzetöleget szerint számított értékét;

d) az ipari, kereskedelmi vagy bármely más haszonhajtó foglalkozásnak ingó vagy ingatlan (élő, vagy holt leltári) vagyonban fekvő üzemi tőkéjére nézve pontosan meg kell jelölni az üzemi tőkéhez tartozó ingatlan helyét, területét, az állandóan adómentes épületek számát, terjedelmét és értékét, a gépek, iparvasutak, szállítási eszközök, szerszámok, állatok számát

sé értékét, a belső berendezési tárgyakat és azok értékét; a készáru, félgyártmány, nyersanyag, gyártási segédanyag mennyiségét és értékét; az üzleti követelések és tartozások átlagát a hitelezők és adósok részletes jegyzékének csatolása mellett; a pénzkészletet és a váltókban, kötvényekben, vagy más értékpapirokban fekvő üzleti (üzemi) tőkevagyonot az egyes értékek részletes felsorolásával; végül azokat a dologi jogosítványokat, (pl. gyógyszerári jogosítványt), amelyek a vagyonadóra vonatkozó jogszabályok szerint tőkevagyonnak tekintendők és mint ilyenek az üzemi tőkén felül külön értékelendők;

e) a tőkevagyonra nézve egyrészt a készpénzt és tőkeköveteléseket másrészt az értékpapirokban fekvő vagyont részletesen és a legnagyobb pontossággal kell bevallani;

f) az egyéb ingóvagyonok közül részletesen be kell vallani a háztartás keretében használt gépkocsikat, fogatokat, yachtokat, motorosónakokat stb. és azok értékét; az ékszereket, ékköveket, gyöngyöket, ezüstműveket, egyéb drágaságokat és azok értékét.

A bevallásadásra kötelezettséget nem érinti az, hogy a beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezett személy a jövedelem- és vagyonadó kivetése céljából az 1938. évi szabályszerű bevallást adott, Ebből bővebbé, hogy a beruházási hozzájárulás céljából bevallást kötelesek adni az összes fizetésre kötelezettek, tekintet nélkül arra, hogy az 1938. évi jövedelem- és vagyonadóbevallást adtak és hogy vagyonuk állaga az 1937. évi december hó 31. napja óta nem változott, hogy vagyonadó alapjuk az 1938. évi jövedelem- és vagyonadóbevallást nem voltak kötelesek adni.

A pénzügyigazgatóság nyomatókosan felhívja a bevallás adására kötelezettek figyelmét az 1838. XX. tc. 8. §-ának 6. bekezdésében foglalt arra a rendelkezésre, hogy a bevallott vagyontárgyakat — amennyiben az érték bevallása kötelező és az érték bevallása a törvényben vagy a vagyonadó kivetésére vonatkozó jogszabályokban foglaltaktól eltérően alacsonyabban történt, az állam a vagyont a bevallott értékben megválthatja.

A társulati adó alá eső vállalatok a beruházási hozzájárulás fizetésére szolgáló bevallási iv egyes rovatait pontosan kötelesek kitölteni s amennyiben az egyes rovatokban bejegyzett adatok külön magyarázatra, illetve részletezésre szorulnának, azokat a bevallási iven, vagy az ahhoz mellékelendő külön felvilágosító iratban köteles megadni.

III. A bevallás beadásának helye

A beruházási hozzájárulás kivetésére szolgáló bevallást annál a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kell beadni, amelynek területén a fizetésre kötelezett 1938. évi jövedelem- és vagyonadóját, illetve társulati adóját kivetették. A vagyonadó alá nem tartozó, de beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezett jogi személyek, intézmények és vagyonközösségek bevallásukat annál a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kötelesek benyújtani,

amelynek területén az ügyeket irányító központi szerv működik.

IV. Bevallási nyomtatványok.

A bevallás céljára kétféle hivatalos nyomtatvány készült. Az egyik a vagyonadó alanyai, a vagyonadó alá nem tartozó de beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezett jogi személyek, intézmények és vagyonközösségek, a ház- és erdőgazdasági ingatlanokon östermetéssel és az annak keretében tartozó mező- és erdőgazdasági üzemágakkal foglalkozó társaságok, valamint a korlátolt felelősségű társaságok beruházási hozzájárulásának kivetésére, a másik pedig a társulati adó alá eső vállalatok beruházási hozzájárulásának kivetésére szolgál. Ezeket a nyomtatványokat — az előállítás költsége megtérítése ellenében — a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál), továbbá a m. kir. adóhivatalnál (adófelügyelőség) lehet megszerezni: az említett hatóságok és hivatalok a bevallások kiállításának módjára nézve is felvilágosításokkal szolgálnak.

V. Közkegyelem (Amnesztia)

A törvény széleskörű közkegyelmet ad azoknak a fizetésre kötelezetteknek, akik bevallásukban oly vagyontárgyakat, illetőleg értékeket is bevallanak, amelyeket az előző évekre, vagy az 1938. évi szülő jövedelem és vagyonbevallásukban elhallgattak. Az eddig elhallgatott vagyontárgyak és értékek bevallása esetében ugyanis a fizetésre kötelezett mentesül az 1938. évet megelőző időre a pótlagos megadóztatás alól és ellene adócsalási vagy jövedéki kihágási eljárás nem indítható.

A törvény a közkegyelmet a társulati adó alá eső vállalatok részére is biztosítja, ezek azonban az 1938. évet megelőző időre a pótlagos megadóztatás alól csak akkor mentesülnek és ellenük adócsalási, vagy jövedéki kihágási eljárás csak abban az esetben nem indítható, ha a vállalat egy összegben előre lefizeti azt a többletet, mely a törvény alapján fizetendő „beruházási hozzájárulás és az utolsó három évi üzleteredményekből adó alól elvont nyereségek figyelembe vétele mellett kiszámított beruházási hozzájárulás összege között mutatkozik.

VI. Büntető rendelkezések

1. Aki a beruházási hozzájárulás megállapítása céljából szükséges bevallást a megszabott határidőben be nem adja, a terhére megállapított beruházási összegének egyszeresét fizeti bírság fejében.

2. A valótlan adatok szolgáltatását, a beruházási hozzájárulás megállapításának alapjául szolgáló valamely vagyontárgynak, vagy értéknek szándékos elrejtését, hozzájárulástól való eltiltést, vagy a bevallásból szándékos kihagyását a törvény adócsalás büntetnének minősíti és a főbüntetés fejében kiszabható szabadságvesztés büntetésén felül minden esetben a beruházási hozzájárulás megrövidített összegének háromszorosától nyolcszorosáig terjedhető pénzbüntetéssel, mint mellékbüntetéssel bünteti.

Debrecen, 1938. június 22.

M. kir. Pénzügyigazgatóság